

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 16.02.2023

Číslo záznamu: MAG 37065/2023
Spisový znak: UL1
Skartačná lehota: A10

Správa
o výsledkoch kontrol vykonaných útvarom mestského kontrolóra
hlavného mesta SR Bratislavy

Predkladateľ:

JUDr. Jana Bezáková, v.r.
mestská kontrolórka

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Správu o výsledkoch kontrol vykonaných útvarom mestského kontrolóra hlavného mesta SR Bratislavy

Zodpovedný:

JUDr. Jana Bezáková, v.r.
mestská kontrolórka

Spracovateľ:

Eva Gottlieberová, v.r.
Ing. Vladimír Paulen, v.r.
Ing. Eva Vlčková, v.r.

Február 2023

Kód uznes.: 1.5.6.
15.1.

NÁVRH UZNESENIA

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu

b e r i e n a v e d o m i e

Správu o výsledkoch kontrol vykonaných útvarom mestského kontrolóra hlavného mesta
Slovenskej republiky Bratislavy

Obsah správy

Obsah správy	3
1 Zhrnutie	4
1.1 Prehľad zistení z kontrol.....	4
2 Dopravný podnik Bratislava, a.s. – kontrola splnenia opatrení z kontroly č. 6/2019 vykonanej v Dopravnom podniku Bratislava, a.s.	5
2.1 Predmet kontroly	5
2.2 Kontrola plnenia opatrení	6
2.2.1 Kontrola plnenia opatrenia č.1 – dodanie náhradných dielov/monoblokov do podvozkov do električiek	6
2.2.2 Kontrola plnenia Opatrenia č. 2 – Zverejňovanie zmlúv.....	10
2.2.3 Kontrola plnenia opatrenia č. 3 – Poistné zmluvy	11
2.3 Záver kontroly	11
3 Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy – kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri vymáhaní pohľadávok za daň z nehnuteľnosti právnických osôb.....	12
3.1 Všeobecné údaje.....	12
3.2 Skutkový stav pohľadávok na dani z nehnuteľnosti u právnických osôb.....	13
3.3 Kontrolné zistenia.....	17
3.4 Odporúčania	18
3.5 Záver.....	18

1 Zhrnutie

1.1 *Prehľad zistení z kontrol*

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy – kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri vymáhaní pohľadávok za daň z nehnuteľnosti právnických osôb.

1. Nedostatočné využívanie všetkých inštitútov ako nástrojov tlaku pri vymáhaní pohľadávok v zmysle zákona o správe daní (daňový poriadok).
2. Absencia interných predpisov k využívaniu jednotlivých inštitútov slúžiacich na vymáhanie pohľadávok na dani z nehnuteľnosti.
3. Nevyčísľovanie a nevyrubovanie úrokov z omeškania pri pohľadávkach na dani z nehnuteľnosti, čím došlo k nezaúčtovaniu všetkých účtovných prípadov do obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia.

Dopravný podnik Bratislava, a.s. – kontrola splnenia opatrení z kontroly č. 6/2019 vykonanej v Dopravnom podniku Bratislava, a.s.

1. Kontrolou plnenia opatrenia č. 1 došlo k naplneniu účelu predmetu Kúpnej zmluvy č. Z 20193854.
2. Čiastočné splnenie opatrenia č. 2 - do 31.03.2022 naďalej pretrvávalo neprehľadné zverejňovanie zmlúv na webovej stránke DPB.
3. Poistné zmluvy, tzv. manažérske, ktorých predmetom je poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú členmi orgánov spoločnosti ďalej neboli uzatvárané, čím bolo opatrenie č.3 splnené.

Správa č. 11/2022	
2 Dopravný podnik Bratislava, a.s. – kontrola splnenia opatrení z kontroly č. 6/2019 vykonanej v Dopravnom podniku Bratislava, a.s.	
Kontrolovaný subjekt	Dopravný podnik Bratislava, a.s., IČO: 00492736 (ďalej len „DPB“)
Poverenie	č. 11/2022 zo dňa 28.06.2022
Počet členov kontrolnej skupiny	2
Čas výkonu kontroly	Od 01.07.2022 do 21.11.2022
Kontrolované obdobie	Od 1.1.2017 – do ukončenia kontroly
Dátum doručenia návrhu správy na oboznámenie sa kontrolovanému subjektu	06.12.2022
Titul vykonania kontroly	Plán kontrolnej činnosti mestského kontrolóra na II. polrok 2022, predložený na rokovanie MsZ dňa 23. júna 2022, schválený uznesením 1334/2022

2.1 Predmet kontroly

Na základe plánu kontrolnej činnosti mestského kontrolóra na I. polrok 2019 predloženého na rokovanie Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej tiež ako „MsZ“) dňa 07.02.2019 a schváleného uznesením MsZ č. 46/2019 bola v Dopravnom podniku Bratislava, akciová spoločnosť (ďalej len „DPB“) vykonaná kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov, interných predpisov, dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s finančnými prostriedkami – preverenie obdržaných podnetov.

Kontrola bola vykonaná v období od 3.4.2019 do 6.9.2019 na základe Poverenia č. 6/2019 zo dňa 3.4.2019.

Kontrolovaným obdobím boli roky 2017 až 2019.

Správa z kontroly č. 6/2019 bola predložená na prerokovanie do MsZ, konaného dňa 26.9.2019 a vzatá na vedomie uznesením č. 273/2019. Kontrolovaný subjekt podal v stanovenom termíne doplňujúce informácie a akceptoval prijaté odporúčania a opatrenia vyplývajúce z kontroly. Správu o plnení prijatých opatrení a odporúčaní predložil DPB na MsZ dňa 30.1.2020.

Kontrolná skupina preverila **plnenie opatrení** vyplývajúcich zo Správy č. 6/2019 kontrolovaným subjektom, ktoré boli nasledovné:

„1. Zvoliť vhodný procedurálny postup v zmysle platných právnych predpisov SR k naplneniu účelu predmetu Kúpnej zmluvy č. Z 20193854. Pre prípad, že sa nepodarí dosiahnuť naplnenie účelu predmetu danej kúpnej zmluvy v zmysle postupov podľa prvej vety, vyvodiť zodpovednosť v rovine občianskoprávnej ako aj trestnoprávnej.

2. Zverejňovanie zmlúv v zmysle ust. § 5a ods. 9 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (zákona o slobode informácií) v znení neskorších predpisov v spojení s ust. § 47a zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

3. Neuzatvárať poisťné zmluvy, tzv. manažérske, ktorých predmetom je poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú členmi orgánov spoločnosti, a ktoré poisťné plnenie za poisteného – manažéra by malo byť zaplatené hoc aj sčasti (spoluúčasťou) z finančných prostriedkov DPB.“

2.2 Kontrola plnenia opatrení

2.2.1 Kontrola plnenia opatrenia č.1 – dodanie náhradných dielov/monoblokov do podvozkov do električiek

Vyššie uvedenou kontrolou bolo zistené, že pri obstarávaní náhradných dielov do podvozkov električiek od dodávateľa SMART CORPORATION, s. r. o., s ktorým DPB uzatvoril kúpnu zmluvu č. Z 20193854 zo dňa 11.02.2019 na predpokladanú hodnotu zákazky 228 217,10 Eur bez DPH neboli dodané náhradné diely v počte 90 ks v riadnej dodacej lehote.

Výhradným výrobcom náhradných dielov/monoblokov bola spoločnosť ArcelorMittal Engineering Products Ostrava, s.r.o.. Nákupná cena u výhradného výrobcu 90 ks náhradných dielov bola 104 180 Eur bez DPH. Zákazka bola vysúťážená ako celok v celkovej hodnote 228 217 Eur, ktorej značnú časť tvorili práve náhradné diely-monobloky. Tieto mali byť dodané do marca 2020. Podľa záverov kontroly nebol dodržaný princíp transparentnosti a efektívnosti vzhľadom na skutočnosť, že dodávateľ zámerné niektoré ceny jednotlivých predmetov zákazky navýšil a iné ponížil, pričom konečná cena zákazky bola dodržaná. Jeden ks náhradného dielu bol neúmerne znížený z 1 050 Eur bez DPH/ks na 11 Eur bez DPH/ks. Znížením ceny jedného druhu náhradného dielu a navýšením ceny iného druhu predmetu zákazky vznikli pochybnosti o reálnosti dodania.

Vykonanou kontrolou v roku 2019 bolo zistené, že verejnú súťaž uskutočnil DPB prostredníctvom elektronického kontrakčného systému (EKS). Kontrole bola predložená schválená dokumentácia k predmetu zákazky, kde boli uvedené podpisy zodpovedných osôb (vedúci oddelenia MTZ, vedúci oddelenia právnych služieb, vedúci oddelenia verejného obstarávania ako aj finančný riaditeľ a generálny riaditeľ). Podľa vyjadrenia DPB, ktoré je súčasťou spisu predloženého dňa 29.09.2017 na ÚVO (Rozhodnutie č. 14677-6000/2017-ODI zo dňa 01.02.2018), *DPB je jediným poskytovateľom koľajovej mestskej hromadnej dopravy na území mesta Bratislava a určené spoločnosti sú jediné, ktoré vyrábajú originálne náhradné diely do starých typov električiek.*

DPB v materiáli predloženom na rokovanie MsZ dňa 30.01.2020 predložil informáciu o prijatých opatreniach na odstránenie nedostatkov zistených kontrolou mestského kontrolóra v spoločnosti Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť pričom v informácii uviedol, že oslovil dodávateľa, či skutočne je schopný dodať náhradné diely v takej nízkej cene 11 Eur/ks a to listom zo dňa 03.06.2019. Dodávateľ potvrdil dodanie v uvedenej cene do lehoty najneskôr 15.07.2019, pričom pôvodný termín dodania podľa zmluvy bol 20.03.2019. Kontrolná skupina zistila, že dodávateľ dodal náhradné diely až po uvedenej lehote a to čiastkovo dňa **09.08.2019** a dňa **14.08.2019**, avšak nie v celkovom množstve v zmysle objednávky a kúpnej zmluvy, ale iba ako časť dodávky v počte 18 ks. Zvyšok 72 ks náhradných dielov prisľúbil dodať až nasledujúci rok **v júli 2020**.

Kontrolné zistenia:

a.) Dátumy dodania monoblokov

Kontrolnej skupine boli predložené faktúry od dodávateľa, dodacie listy k faktúram, likvidačné listy k faktúram, hlavné knihy, skladová evidencia za kontrolované obdobia k predmetnej dodávke. Na základe predložených dokladov bolo zistené dodanie 90 ks monoblokov nasledovne:

Tabuľka č.1: Účtovné doklady

v Eur

Faktúry	Dátum dodania	Počet kusov	Jednotková cena	Cena celkom	Dni omeškania
č.2019345	09.08.2019	10	11	110	25 dní
č.2019350	14.08.2019	8	11	88	30 dní
č.2020488	19.10.2020	40	11	440	462 dní

č.2021198	11.03.2021	32	11	352	593 dní
Spolu		90		990	

Kontrolou bolo zistené, že **nebola dodržaná dohodnutá dodacia lehota, dodávka nebola kompletná, nebolo dodaných zvyšných 72 ks náhradných dielov** v očakávanom termíne júl 2020, pričom 40 ks náhradných dielov bolo dodaných v októbri 2020 a posledných 32 ks až dňa 11.03.2021. Predmetným dodaním došlo k porušeniu bodu 2.3. (Osobitné požiadavky na plnenie) Kúpnej zmluvy č. Z 20193854 v časti zmluvy, kde bolo dohodnuté nasledovné:

"Dodávateľ je povinný dodať tovar najneskôr do 120 (stodvadsiatich) dní odo dňa účinnosti Zmluvy. Omeškanie Dodávateľa s dodaním tovaru sa považuje za podstatné porušenie Zmluvy.

*V prípade omeškania Dodávateľa s dodaním tovaru má **Objednávateľ právo odstúpiť od Zmluvy, alebo uplatniť voči Dodávateľovi právo na zmluvnú pokutu.***

*Objednávateľ je oprávnený uplatňovať si zmluvnú pokutu vo výške 0,1 % z celkovej ceny predmetu Zmluvy za každý deň omeškania, ak je Dodávateľ v omeškaní s termínom plnenia predmetu Zmluvy. **Uplatnením zmluvnej pokuty nie je dotknutý nárok Objednávateľa na náhradu škody spôsobenej porušením zmluvných povinností. Zmluvné strany považujú takéto určenie zmluvnej pokuty za primerané a Dodávateľ sa zaväzuje uhradiť Objednávateľovi zmluvnú pokutu najneskôr do 10 (desiatich) pracovných dní odo dňa doručenia výzvy Objednávateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty.**"*

Na základe skutočnosti, že tovar nebol dodaný v dohodnutom termíne, DPB pristúpil k vymáhaniu zmluvnej pokuty a k podaniu žaloby.

b.) Súdna žaloba zo strany DPB

DPB ako objednávateľ tovaru si uplatnil právo na zmluvnú pokutu, ktorú výzvou zo dňa 24.11.2021 požadoval od dodávateľa SMART CORPORATION, s.r.o. uhradiť v termíne do 10 dní od doručenia výzvy. Výšku zmluvnej pokuty v **sume 135 332,68 Eur** dodávateľ vo svojej odpovedi na výzvu zo dňa 06.12.2021 označil za irelevantnú a požiadal o osobné stretnutie k predmetnej veci. DPB dňa 08.04.2022 zaslal druhú výzvu na zaplatenie vypočítanej pokuty, na ktorú opäť dodávateľ reagoval dňa 09.04.2022, pričom namietal sumu vyčíslenú pokuty a požiadal o stretnutie. DPB uvedené neakceptoval a pristúpil na podanie žaloby - Návrhu na vydanie platobného rozkazu elektronickými prostriedkami na Okresný súd Bratislava II dňa 24.10.2022, v ktorej si uplatňuje okrem vyčíslenú pokuty vo výške 135 332,68 Eur aj 9% úrok z omeškania ročne zo sumy pokuty od 09.12.2021 do dňa zaplatenia a taktiež náhradu trov konania vo výške 8 119,50 Eur.

c.) Verejné obstarávanie

Vzhľadom na skutočnosť, že Úrad pre verejné obstarávanie (ÚVO) nadobudol pochybnosti v tom, že postupom DPB bol porušený zákon o verejnom obstarávaní a zistené porušenia mali a mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, začal dňa 31.01.2022 konanie o preskúmanie úkonov v DPB po uzavretí zmluvy. Dňa 25.08.2022 vydal rozhodnutie o zastavení konania s odôvodnením, že DPB v predmetnej veci nebol povinný postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní, a to z dôvodu, že „začal z vlastného podnetu správne konanie vo veci správneho deliktu, nakoľko predmetná zákazka bola financovaná ako 100% dotácia hodnoty zákazky od hlavného mesta.“

Následne v predmetnej veci vydal ešte jedno rozhodnutie dňa 23.09.2022 **o zastavení konania voči DPB**, na základe začatého konania na podnet správneho orgánu vo veci správneho deliktu ako osoby, ktorá mala uskutočniť verejné obstarávanie.

Dopravný podnik Bratislava sa kontrolnej skupine dňa 07.11.2022 písomne vyjadril, že na financovanie predmetnej zákazky nebola poskytnutá dotácia, ale v zmysle Rámcovej zmluvy o službách vo verejnom záujme bola zákazka realizovaná na základe úhrady za služby vo verejnom záujme.

V podaných námietkach k návrhu správy kontrolovaný subjekt uviedol, že rozhodnutia ÚVO ako správneho orgánu nie je možné meniť na základe žiadosti účastníka konania a voči obidvom vydaným rozhodnutiam nebolo možné podať odvolanie, a preto pokladá konania za riadne ukončené, bez akýchkoľvek dôsledkov vo vzťahu k DPB alebo Hlavnému mestu SR Bratislavy. Kontrolná skupina však k vyššie uvedenému uvádza, že DPB si mal voči ÚVO splniť informačnú povinnosť, a to informovať o novej skutočnosti k vedeným konaniam.

d.) Certifikáty a pôvod tovaru

Tak ako vyplynulo zo zistení kontrolnej skupiny dodávateľ SMART CORPORATION, s.r.o. nebol schopný dodať predmet zákazky v množstve a kvalite do lehoty určenej v kúpnej zmluve pričom pri dodaní väčšiny monoblokov nebol zo strany DPB pôvod tovaru preukázaný tzn., že **neboli predložené certifikáty kvality a pôvodu tovaru.**

Certifikát kvality pri prvej dodávke 10 ks náhradných dielov - monoblokov bol vydaný spoločnosťou BONATRANS GROUP a.s., obsahoval číslo dodávky a číslo zákazky. Na predloženej certifikáte bol uvedený odberateľ Dopravný podnik Praha a neobsahoval uvedené sériové evidenčné čísla tých náhradných dielov, ktoré sa nachádzali na sklade MTZ. **Skladová evidencia po dokladovej stránke nepreukázala dodanie certifikovaných náhradných dielov** pre konečného odberateľa DPB. Dodávka tovaru bola **v rozpore s uzatvorenou zmluvou**, keď čiastkové alebo postupné plnenie bolo **v rozpore s bodom III - Zmluvné podmienky ods. 3.3.** Všetky náhradné diely podľa zmluvy bolo potrebné dodať naraz, pretože tvorili jeden celok. DPB vystavil objednávku č. 450008375 až dňa **15.07.2019** na dohodnutú cenu 11 eur/ks. Nevyvinul však dostatok opatrnosti a pozornosti pri skúmaní rizika nízkej ceny monoblokov a navýšenia iných položiek predmetu zákazky. Súčasťou dodávky od výrobcu mali byť doklady ako napr. certifikát kvality podľa európskych noriem, kópie atestov s výsledkami chemického zloženia tavenej vzorky a výsledky mechanických skúšok a záručný list.

Kontrolná skupina nadobudla pochybnosti, či evidované kusy náhradných dielov majú výrobné čísla a či sú to tie isté náhradné diely, ktoré sú evidované na kartách majetku a dodané dodávateľom SMART CORPORATION, s.r.o.. Dňa 03.10.2022 bola vykonaná **kontrola** u kontrolovaného subjektu DPB v jeho skladových priestoroch. Cieľom tejto kontroly bolo preveriť komplexnú dodávku náhradných dielov v zmysle vyššie uvedenej kúpnej zmluvy a preveriť, či boli náhradné diely dodané v deklarovanom množstve a kvalite. Kontrolnej skupine bol prístupný sklad MTZ v prítomnosti zamestnancov z odboru zásobovania a skladového hospodárstva DPB. Podľa predloženej evidencie na skladovej karte ku dňu 30.09.2022 bolo evidovaných na hlavnom sklade 72 kusov náhradných dielov/monoblokov a 1 kus na pridruženom sklade. Fyzickou kontrolou monoblokov bol zistený skutkový stav, ktorý zodpovedal skladovej evidencii, t. j. počtu 73 kusov. Kontrolou bolo ďalej zistené, že podľa priloženého Certifikátu č. 13217/19 od výrobcu monoblokov BONATRANS GROUP, a.s. vystaveného pre objednávateľa Dopravný podnik hlavného mesta Prahy, a.s. bolo vyrobených 118 ks, z nich 10 ks bolo predmetom prvej dodávky monoblokov (podľa výrobného čísla na dodacom liste zo dňa 09.08.2019 vystaveného pre DPB). Nasledujúce dodávky však **nemali na dodacích listoch uvedené výrobné čísla** náhradných dielov/monoblokov. Výberovým spôsobom bolo zistené, že výrobné číslo ZB 09 19 451801 059 1 ks monobloku nebolo uvedené v žiadnom z dodacích listov a účtovných dokladov (faktúr) a nie je ani uvedené v Certifikáte č. 13217/19. **Väčšina dodaných kusov monoblokov nemala doložený certifikát a atest.** Na základe týchto zistení kontrolná skupina konštatuje, že nebolo možné preveriť, či dodané náhradné diely sú náhradné diely dodané aj v potrebnej kvalite podľa certifikátov.

Ako doplnujúcu informáciu kontrolná skupina uvádza, že dňa 16.12.2019 bolo vyhlásené nové verejné obstarávanie na náhradné diely do električiek typu T3, T6, K2 a typu 29T, 30T na predpokladanú hodnotu zákazky vo výške 1 409 192 Eur. Verejné obstarávanie bolo zadávané ako čiastková výzva v rámci

Dynamického nákupného systému (DNS). V opise zákazky DPB uviedol **požiadavku práve na kvalitatívnu stránku predmetu zákazky.**

DPB v podaných námietkach uviedol, že požiadavka kvality nevyplývala zo súťažných podmienok ani zo zmluvy. Vzhľadom na skutočnosť, že DPB mal s dodávateľom dobré skúsenosti, nemal pochybnosti o kvalite dodávok, a preto nevyžiadal dokumenty k pôvodu tovaru a jeho kvalite pri dodaní.

Podľa § 29 Zákona o verejnom obstarávaní, ak verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ vyžaduje predloženie certifikátu kvality vydaného nezávislou inštitúciou, ktorým sa potvrdzuje splnenie noriem zabezpečenia kvality uchádzačom alebo záujemcom, môže využiť systémy zabezpečenia kvality vyplývajúce z európskych noriem. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ uzná ako rovnocenné osvedčenia vydané príslušnými orgánmi členských štátov. Verejný obstarávateľ a obstarávateľ musí prijať aj iné dôkazy predložené uchádzačom alebo záujemcom, ktoré sú rovnocenné opatreniam na zabezpečenie kvality podľa požiadaviek na vystavenie príslušného certifikátu.

Chýbajúce certifikáty kvality DPB dodatočne vyžiadal a predložil v rámci návrhu prijatých opatrení. Niektoré predložené certifikáty kvality boli vystavené na inú spoločnosť (objednávateľ Rail Trinity s.r.o. Trnava). Podľa vyjadrenia DPB v námietkach, dodané náhradné diely spĺňali kvalitatívne požiadavky.

e.) **Spotreba náhradných dielov - monoblokov**

Preskúmaním pohybov na sklade monoblokov bolo zistené, že v čase zadávania predmetnej zákazky bolo na sklade 48 ks týchto dielov (z dodaných 60 ks dňa 17.12.2018, spotrebovaných 12 ks dňa 16.01.2019). Stav 48 ks bol dňa 14. 08. 2019 doplnený o prvú dodávku monoblokov od spoločnosti SMART CORPORATION, s. r. o. v počte prvých 18 ks. Následne boli spotrebovávané staré zásoby až do 01.07.2020. Dodaných prvých 18 ks z augusta 2019 bolo spotrebovaných až v septembri 2020, a to bol posledný výdaj týchto dielov.

Zostávajúci počet dielov dodaných po zmluvnom termíne v 10/2020 a 3/2021 v počte **72 ks je evidovaných k októbru 2022 stále na sklade.** Po preskúmaní spotreby týchto náhradných dielov na skladovej karte kontrolná komisia konštatuje, že ide o klesajúcu spotrebu znázornenú v priloženej tabuľke č. 2. Kým v roku 2012 sa minulo 68 ks, v roku 2017 bolo potrebných už iba 44 ks monoblokov na opravu, resp. výmenu. Prudký pokles nastal v roku 2018, keď sa spotrebovalo len 8 ks. V roku zadania VO 2019 sa spotrebovalo 40 ks ešte z predchádzajúcich zásob. V roku 2020 bola posledná spotreba 38 ks, v rokoch 2021 a 2022 nebola žiadna potreba výmeny tohto náhradného dielu.

DPB eviduje ku dňu kontroly spolu 134 vozidiel typu TATRA T3, T6 a K2S. Na jednu súpravu električiek 2xT3, resp. 2xT6 (32-metrová súprava) je potrebných 16 ks monoblokov a pre jednu električku typu K2S (21-metrová električka) je potrebných 12 ks monoblokov. Od roku 2021 neboli náhradné diely, ku ktorým pôvodne neboli priložené certifikáty kvality vyskladňované (viď. tabuľka č. 2).

Tabuľka č. 2: Prehľad pohybov – výdaj monoblokov zo skladu (klesajúci trend):

Rok spotreby	Spotrebovaných ks:
2012	68
2013	10
2014	66
2015	56
2016	52
2017	44
2018	8
2019	40
2020	38
2021	0
2022	0

Podľa vyjadrenia DPB v námietkach náhradné diely tvoria zásoby a budú sa vyskladňovať postupne podľa potreby až vtedy, pokiaľ nie je možné predĺžiť ich životnosť sústružením.

Kontrolná skupina konštatuje splnenie opatrenia č.1 vyplývajúceho zo Správy z kontroly č. 6/2019.

2.2.2 Kontrola plnenia Opatrenia č. 2 – Zverejňovanie zmlúv

Kontrolná skupina z celkového počtu 351 zmlúv uzatvorených od 01.01.2020 do 30.06.2020 preverila výberovým spôsobom 20 zmlúv a prekontrolovala ich zverejnenie na webovom sídle organizácie.

Pre širšiu verejnosť nebolo prehľadné zverejňovanie zmlúv na stránke DPB za vyššie uvedené kontrolované obdobie. Ak sa nastaví filter hľadania napr. podľa obdobia, čísla zmluvy, názvu partnera, zmluvy neboli a/alebo boli s ťažkosťami dohľadateľné. Výberovým spôsobom bolo kontrolované zverejnenie Kúpnej zmluvy s p. Štefanom Kudríkom, uzatvorenej dňa 11.06.2019, zverejnenej po upozornení kontrolnej skupiny dňa 08.08.2019. Odkaz na kúpnu zmluvu zverejnenú na webovom sídle www.dpb.sk, kontrolovaný subjekt uviedol: <https://www.dpb.sk/sk/dokument/kupna-zmluva-c-o-108-2019>.

K vyhľadávaniu konkrétnej zmluvy je nevyhnutný vyššie uvedený link, ktorý obsahuje číslo zmluvy. Je potrebné upraviť a sprehľadniť vyhľadávanie zmlúv podľa jednotlivých kritérií vyhľadávania pre širšiu verejnosť na webovom sídle organizácie.

Kontrolná skupina výberovým spôsobom vyhľadala konkrétne zmluvy, napr. Rámcovú dohodu č. Z2020369_Z zo dňa 14.01.2020, uzatvorenú s dodávateľom ABRADOR, spol. s.r.o. na nákup IKT a príslušenstva v hodnote 66 299 Eur bez DPH, ktorá sa podľa jednotlivých nastavených vyhľadávacích kritérií nedala dohľadať na webovom sídle www.dpb.sk.

Novelou zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon o slobode informácií“) došlo od 31.03.2022 k zmene povinnosti pri zverejňovaní zmlúv, a to k povinnosti zverejniť zmluvu v zákonom stanovenej lehote v Centrálnej registri zmlúv.

Kontrolovaný subjekt v námietkach uviedol, že predmetná zmluva bola zverejnená automatizovaným spôsobom v Centrálnej registri zmlúv. Upozorňujeme však, že vyššie uvedená povinnosť platí od 31.03.2022, do toho dátumu teda bolo platné zverejňovanie zmlúv na vytvorenom webovom sídle organizácie. Predmetná zmluva v kontrolovanom období nebola zverejnená na webovom sídle, keď podľa § 5b zákona o slobode informácií povinná osoba zverejňuje zmluvy a objednávky na svojom webovom sídle, ak ho má zriadené v štruktúrovanej a prehľadnej forme.

Kontrolná skupina konštatuje nesplnenie opatrenia č. 2 vyplývajúceho zo Správy č. 6/2019.

Odporúčanie:

- Uvedomujúc si povinnosti zverejňovania v Centrálnej registri zmlúv od 31.03.2022, odporúčame pri tak veľkej organizácii akou Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť nesporne je, aby tieto zmluvy tiež v prehľadnej forme zverejňovala na vytvorenom webovom sídle spoločnosti. Taktiež zmluvy do tohto obdobia, aby sa nachádzali v prehľadnej forme zverejnené na vytvorenom webovom sídle organizácie v súlade s § 5b ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 47a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.

2.2.3 Kontrola plnenia opatrenia č. 3 – Poistné zmluvy

DPB v období po roku 2019 už neuzatvára poistné zmluvy tzv. manažérske, ktorých predmetom je poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú členmi orgánov spoločnosti, a ktorých poistné plnenia za poisteného manažéra by mali byť zaplatené hoc aj sčasti (spoluúčasťou) z finančných prostriedkov DPB.

Kontrolnej skupine boli predložené poistné zmluvy a zaúčtované náklady na poistenie.

Skontrolovaných bolo päť poistných zmlúv na:

- Majetkové poistenie (živelné poistenie, poistenie pre prípad odcudzenia, poistenie strojov, poistenie zodpovednosti za škodu).
- Havarijné poistenie pre osobné motorové vozidlá, nákladné motorové vozidlá, špeciálne motorové vozidlá, traktory, prívesy, pracovné stroje a autobusy.
- Havarijné poistenie pre električky a trolejbusy.
- Povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.
- Poistenie profesijnej zodpovednosti za škodu zdravotníckeho zariadenia - ambulancia (týka sa poistenia psychológov. Jedná sa o poistenie pre prípad právnym predpisom stanovenej zodpovednosti DPB ako prevádzkovateľa zdravotníckeho zariadenia za škodu vzniknutú v súvislosti s prevádzkou vlastnej ambulancie v odboroch pracovná a organizačná psychológia, certifikovaná pracovná činnosť dopravná psychológia).

Prevereními častí rozsahu poistenia platných poistných zmlúv nebolo zistené žiadne krytie náhrady personálnych a individuálnych nákladov členov orgánov a vedúcich zamestnancov DPB. Naďalej platí, že kontrolovaný subjekt podľa vyjadrenia už odo dňa 26.03.2015 neuzatvoril poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú členmi orgánov spoločnosti a takéto poistenie v súčasnosti nemá uzatvorené.

Kontrolou bolo zistené, že opatrenie č. 3 bolo splnené.

2.3 Záver kontroly

Kontrolou plnenia opatrení kontrolná skupina zaznamenala nesplnenie jedného opatrenia z vykonanej kontroly. Kontrolovaný subjekt podal k Návrhu správy (4) námietky, pričom kontrolná skupina akceptovala námietky a zapracovala ich do Správy.

K navrhovanému odporúčaniu kontrolovaný subjekt prijal opatrenia a predložil mestskej kontrolórke písomný zoznam prijatých opatrení v predĺženej lehote dňa 30.12.2022.

Správu o plnení prijatých opatrení predloží kontrolovaný subjekt mestskej kontrolórke v termíne do 31.03.2023.

Správa č. 12/2022	
3 Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy – kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri vymáhaní pohľadávok za daň z nehnuteľnosti právnických osôb	
Kontrolovaný subjekt	Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, IČO: 00 603 481 (ďalej len „hlavné mesto“)
Poverenie	č. 12/2022 zo dňa 28.06.2022
Počet členov kontrolnej skupiny	2
Čas výkonu kontroly	Od 01.07.2022 - 30.12.2022
Kontrolované obdobie	Od 01.01.2020 do 31.12.2021
Dátum doručenia návrhu správy na oboznámenie sa kontrolovanému subjektu	23.01.2023
Titul vykonania kontroly	Plán kontrolnej činnosti mestského kontrolóra na II. polrok 2022 predložený na rokovanie MsZ dňa 23.06.2022 a schválený uznesením č. 1334/2022

3.1 Všeobecné údaje

Predmet kontroly - kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri vymáhaní pohľadávok dane z nehnuteľnosti právnických osôb.

Kontrolovaným obdobím bol kalendárny rok 2020, 2021 a v prípade vecných súvislostí aj obdobia predchádzajúce.

Kontrola bola zameraná na dodržiavanie ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov hlavného mesta pri vymáhaní pohľadávok dane z nehnuteľnosti, a to najmä:

- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19,
- VZN č. 13/2019 zo dňa 12.12.2019 účinné od 01.01.2020,
- čl. 56 ods. 1 písm. a) Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy,
- zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

V texte nižšie budú použité vyššie uvedené právne predpisy v skrátenom tvare.

3.2 Skutkový stav pohľadávok na dani z nehnuteľnosti u právnických osôb

Kontrolná skupina vykonávala kontrolu na Oddelení miestnych daní, poplatkov a licencií, Blagoevova č. 9, 850 05 Bratislava 55.

Pri spracovaní Návrhu správy boli použité podklady, písomnosti, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, výpisy, výstupy, vyjadrenia, informácie z informačného systému NORIS a dokumenty poskytnuté od kontrolovaného subjektu.

Kontrolná skupina požiadala vedúcu Oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií o predloženie inventarizácie pohľadávok dane z nehnuteľnosti k 31.12.2020 a k 31.12.2021. Vedúca oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií predložila doklady s názvom „*Inventúrny súpis pohľadávok a záväzkov z obchodných vzťahov č. účtu 3191 4000 za roky 2020-2021*“. Nahliadnutím do predmetnej inventarizácie bolo zistené, že hlavné mesto nevedie osobitne pohľadávky na dani z nehnuteľnosti za fyzické a za právnické osoby. Na základe uvedenej skutočnosti kontrolná skupina z inventarizácie predloženej oddelením miestnych daní, poplatkov a licencií vyčíslila pohľadávky na dani z nehnuteľnosti za fyzické a právnické osoby, a to tak ako je uvedené v tabuľke č.1.

Tabuľka č.1: Stav pohľadávok na dani z nehnuteľnosti v Eur

Obdobie	Pohľadávky na DzN za FO	Pohľadávky na DzN za PO	Spolu	Počet pohľadávok
2020	1 500 062,54	4 421 290,48	5 921 353,02	11 833
2021	1 293 891,83	4 774 902,55	6 068 794,38	12 209

Skratky: DzN: „*Daň z nehnuteľnosti*“, FO: „*Fyzické osoby*“, PO: „*Právnické osoby*“

Následne kontrolná skupina nazrela do dokumentu Záverečný účet hlavného mesta SR Bratislava za rok 2021 a zistila, že suma pohľadávok na dani z nehnuteľnosti uvedená v záverečnom účte sa nezhoduje so sumou vyčíslenou kontrolnou skupinou v tabuľke č.1. Na základe uvedenej skutočnosti požiadala kontrolná skupina vedúcu oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií, aby predložila podklad k vyššie uvedenej sume. Z tabuľky, ktorú zaslala vedúca oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií vyplýva, že suma 2 364 672 Eur predstavuje sumu neuhradených pohľadávok k 31.01.2022, ktoré vznikli z titulu vyrubenia dane z nehnuteľnosti v roku 2021.

Ďalej sa kontrolná skupina zamerala na pohľadávky uvedené v inventarizácii za rok 2020 a 2021. Za tým účelom nazrela do Obchodného registra SR a zisťovala, či niektoré spoločnosti už nezanikli a následne neboli vymazané z Obchodného registra SR. Kontrolou bolo orientačne zistených 66 takýchto spoločností s celkovým počtom **114 pohľadávok vo výške 70 452,38 Eur**. Kontrolná skupina konštatuje, že pohľadávky obchodných spoločností, ktoré boli vymazané z Obchodného registra SR mali byť odpísané najneskôr k 31.12. príslušného kalendárneho roka a nemali byť uvedené v inventarizácii.

Pohľadávky na dani z nehnuteľnosti za právnické osoby kontrolná skupina rozanalyzovala na tieto skupiny:

- pohľadávky za daňové subjekty v konkurze,
- pohľadávky za daňové subjekty v reštrukturalizácii,
- pohľadávky za daňové subjekty v likvidácii.

Prehľad jednotlivých skupín pohľadávok je uvedený v tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Stav pohľadávok na dani z nehnuteľnosti za právnické osoby

Názov	Stav pohľadávok na DzN k 31.12.2020 v Eur	Stav pohľadávok na DzN k 31.12.2021 v Eur
Pohľadávky u subjektov v konkurze	950 860,56	1 126 127,68
Pohľadávky u subjektov v reštrukturalizácii	5 474,48	5 478,08
Pohľadávky u subjektov v likvidácii	27 698,56	52 818,28
Celkom	984 033,60	1 184 424,04

Následne sa kontrolná skupina zamerala na využitie jednotlivých inštitútov, ktoré sú uvedené v Zákone o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v Zákone o správe daní (daňový poriadok) a v Trestnom zákone, ktoré môžu byť prostriedkom k zabezpečeniu vymoženía nedoplatkov na dani z nehnuteľnosti.

- a) **Prvý inštitút tlaku, ktorý môže správca dane využiť pri vymáhaní nedoplatkov**, a to nielen na dani z nehnuteľnosti je **zverejňovanie zoznamu daňových dlžníkov**. Ide o nepovinný inštitút, ktorý správca dane môže, ale nemusí použiť. Hlavné mesto ako správca dane, môže zverejniť zoznam daňových dlžníkov, a to **podľa § 52 ods. 2 daňového poriadku**. V zmysle vyššie uvedeného ustanovenia zákona ide o takých daňových dlžníkov, u ktorých úhrnná výška daňových nedoplatkov k 31.12. predchádzajúceho roka presiahla u fyzickej osoby **160 Eur** a u právnickej osoby **1 600 Eur**. Podľa vyjadrenia vedúcej oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií hlavné mesto uvedený inštitút nevyužíva. Kontrolná skupina je toho názoru, že ide o veľmi jednoduchý, ale dôležitý nástroj na vymáhanie daňových nedoplatkov nakoľko daňové subjekty sa usilujú o to, aby nefigurovali v takomto zozname, keďže v opačnom prípade im nemusia finančne inštitúcie, resp. štátne orgány poskytnúť úver alebo dotáciu. Ďalej kontrolná skupina konštatuje, že správca dane by mal na zabezpečenie príjmov do rozpočtu hlavného mesta využiť každý inštitút, ktorý mu právne predpisy SR umožňujú.
- b) **Druhý inštitút, ktorý môže správca dane využiť pri vymáhaní nedoplatkov je výzva na zaplatenie daňového nedoplatku** na dani z nehnuteľnosti v zmysle § 80 ods. 1 a 2 daňového poriadku. Rovnako ako v predchádzajúcom prípade sa jedná o nepovinný inštitút, ktorý správca dane môže, ale nemusí využiť. Je to však vhodný nástroj ako pripomenúť daňovému dlžníkovi plnenie svojich daňových povinností najmä, ak ide zo strany daňového dlžníka o opomenutie tejto povinnosti, a to bez potreby realizácie výkonu rozhodnutia. Zároveň tento inštitút je dôležitý aj z dôvodu, že doručenie výzvy na zaplatenie daňového nedoplatku má **rozhodujúci význam pre plynutie premlčacej lehoty** na vymáhanie daňového nedoplatku. Podľa § 85 ods. 1 daňového poriadku platí, že: „Právo na vymáhanie daňového nedoplatku je premlčané po šiestich rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Ak správca dane v lehote podľa prvej vety **doručí daňovému subjektu výzvu podľa § 80 daňového poriadku, začína plynúť nová premlčacia lehota** po skončení kalendárneho roku, v ktorom bola výzva doručená.“ Zároveň podľa § 85 ods. 4 platí, že: „Právo na vymáhanie daňového nedoplatku zaniká po 20 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol.“

Na preverenie aplikácie vyššie uvedeného inštitútu si kontrolná skupina od vedúcej oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií vyžiadala **interný predpis k postupu správcu dane pri vymáhaní nedoplatkov na dani z nehnuteľnosti**, ďalej si vyžiadala a skontrolovala 150 ks daňových spisov k dani z nehnuteľnosti ako aj počty zaslaných výziev na zaplatenie daňového nedoplatku za zdaňovacie obdobie

rok 2020 a 2021. Vedúca oddelenia sa vyjadrila, že predmetným predpisom na oddelení nedisponujú, pretože nie je vypracovaný.

Kontrolná skupina konštatuje, že hlavné mesto nemá vydaný žiadny interný predpis pričom je žiadúce, aby každý správca dane postupoval jednotne a ucelene v zmysle nastaveného vnútorného režimu opierajúceho sa o platnú legislatívu SR. Kontrolná skupina je toho názoru, že na zlepšenie efektivity výberu daní je žiadúce vypracovať interný predpis a presné postupy na využitie jednotlivých inštitútov na vymáhanie daňových nedoplatkov.

Z dokumentov predložených vedúcou oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií ďalej vyplýva, že za rok 2020 bolo zaslaných 1 547 výziev na zaplatenie daňového nedoplatku spolu za fyzické a právnické osoby a v roku 2021 celkom 1 686 výziev za fyzické a právnické osoby. Kontrolou predložených daňových spisov bolo zistené, že pri vybraných vzorkách spisov neboli zasielané výzvy vôbec, resp. u iných daňových dlžníkov boli zasielané výzvy opakovane za každý rok.

Je taktiež žiadúce vyhnúť sa zasielaniu opakovaných výziev na plnenie v prípadoch daňových subjektov, ktoré si túto daňovú povinnosť opakovane neplnia a/alebo nespolupracujú, či dokonca v predmetnej obchodnej spoločnosti prebieha proces jej výmazu z Obchodného registra SR.

c) Tretí inštitút, ktorý môže správca dane využiť pri vymáhaní nedoplatkov je inštitút záložného práva podľa § 81 daňového poriadku.

Hlavné mesto môže na zabezpečenie daňového nedoplatku zriadiť záložné právo k akejkoľvek veci vo vlastníctve daňového dlžníka, taktiež aj k jeho cenným papierom alebo pohľadávkam pričom ale musí dbať na to, aby hodnota záložného práva bola primeraná k sume daňového nedoplatku.

Záložné právo správcu dane vzniká vykonateľnosťou rozhodnutia o zriadení záložného práva. Ak daňový dlžník v čase vydania rozhodnutia o zriadení záložného práva **nevlastní predmet záložného práva**, ktorého hodnota je primeraná k sume daňového nedoplatku, hlavné mesto môže rozhodnúť o zriadení záložného práva aj na predmet vyššej hodnoty. Podľa vyjadrenia vedúcej oddelenia miestnych daní, poplatkov a licencií boli v roku 2020 na dani z nehnuteľnosti vydané 2 rozhodnutia o zriadení záložného práva a v roku 2021 bolo vydaných 11 rozhodnutí o zriadení záložného práva pre právnické a fyzické osoby.

Kontrolná skupina konštatuje, že inštitút záložného práva sa síce v podmienkach hlavného mesta využíva, ale v zmysle vyššie uvedeného iba v ojedinelých prípadoch.

d) Štvrtý inštitút, ktorý môže správca dane využiť pri vymáhaní nedoplatkov je daňové exekučné konanie podľa § 88 - § 152 daňového poriadku.

Ak zlyhajú všetky predchádzajúce možnosti na vymáhanie daňových nedoplatkov, hlavné mesto môže zabezpečiť nútenú úhradu daňového nedoplatku formou exekučného konania, a to buď poverením vykonania exekúcie súdnym exekútorom alebo vykonať daňové exekučné konanie vlastnými kapacitami, a tým zabezpečiť úhradu pohľadávok z titulu miestnych daní a poplatkov.

Hlavné mesto môže vykonať aj vlastné exekučné konanie keďže správca dane môže vykonať daňovú exekúciu podľa § 98 ods.1 daňového poriadku nasledovne:

- zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- prikázaním pohľadávky,
- predajom hnuťelných vecí,
- odobratím peňazí v hotovosti a iných vecí, pri ktorých nedochádza k predaju,
- predajom cenných papierov,
- predajom nehnuteľnosti,
- predajom podniku alebo jeho časti,

- postihnutím majetkových práv spojených s obchodným podielom spoločníka v obchodnej spoločnosti,
- zadržaním vodičského preukazu.

Správca dane môže vykonať daňovú exekúciu spôsobom, ktorý si určí a to aj niekoľkými spôsobmi súčasne. Hlavné mesto pri vymáhaní pohľadávok vlastnými zamestnancami z titulu miestnych daní a poplatkov v rokoch 2020 a 2021 využívalo iba jeden z uvedených spôsobov exekúcie, a to **prikázaním pohľadávky z účtu vedeného v banke u poskytovateľa platobných služieb** podľa § 108 daňového poriadku.

Podľa názoru kontrolnej skupiny je žiadúce a efektívne využívať legislatívou SR upravené spôsoby exekúcie, a to prednostne vlastnými zamestnancami. Táto možnosť bola v kontrolovanom období využívaná minimálne nakoľko oddelenie miestnych daní poplatkov a licencií nemalo personálne kapacity na to, aby takéto pomerne náročné konanie viedlo. V priebehu výkonu kontroly boli prijatí dvaja zamestnanci, ktorí budú poverení výkonom exekučného konania na oddelení miestnych daní, poplatkov a licencií. Zabezpečenie výkonu exekúcie vlastnými zamestnancami je podľa názoru kontrolnej skupiny efektívnejšie a hospodárnejšie ako využívanie služieb externého exekútora.

V rokoch 2020-2021 bolo začatých **11 exekučných konaní**, celkový počet exekučných konaní je **124** na sumu 740 321,47 Eur. Zároveň dobiehali aj exekučné konania, ktoré boli začaté v rokoch 2014 - 2015 vykonávané externe súdnym exekútorom JUDr. Ondrejkovou.

e) **Osobitným inštitútom, ktorý môže správca dane využiť pri vymáhaní daňových nedoplatkov je podanie kvalifikovaného trestného oznámenia**

podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov v prípadoch napĺňajúcich znaky skutkovej podstaty oprávňujúcej na využitie predmetného inštitútu trestného práva.

Obce, a teda aj hlavné mesto sú v zmysle vyššie uvedeného povinné na základe ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. bez meškania oznamovať orgánom činným v trestnom konaní skutočnosti nasvedčujúce tomu, že mohol byť spáchaný trestný čin (napr. trestný čin nezaplatenia dane a poistného podľa § 278 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov).

Z tohto ustanovenia zákona vyplýva, že na to aby mohlo byť nezaplatenie dane trestným činom je nevyhnutné, aby suma nezaplatenej dane spĺňala kritériá ustanovenia § 125 a nasl. zákona č. 300/2015 Z. z. Trestný zákon.

Využitie inštitútu **účinnnej pútosti** daňovým subjektom podľa § 86 ods. 1 písm. d) Trestného zákona môže znamenať zánik trestnosti vyššie uvedeného trestného činu.

Kontrolou bola zistená tiež absencia a/alebo len v minimálnom rozsahu proces vyčíslovania a následného vymáhania zákonného úroku z omeškania za jednotlivé kontrolované obdobia. Za rok 2020 bolo vydaných 14 rozhodnutí a za rok 2021 iba 3 rozhodnutia. Správca dane je **povinný** vyčísliť úrok z omeškania podľa § 156 daňového poriadku, kedy sa úrok z omeškania počíta najdlhšie za obdobie 4 rokov omeškania s platbou a nie je možné ho vyrubiť ak uplynie 5 rokov od konca roka, v ktorom daňový subjekt bol povinný zaplatiť alebo odvieť daň.

„Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu vzhľadom na prebiehajúcu nepriaznivú situáciu zapríčinenú šírením ľudskej nákazlivej choroby v čase pandémie COVID-19 v kontrolovanom období tejto kontroly, nebolo možné predmetný úrok v zmysle daňových predpisov a platnosti a účinnosti zákona č. 67/2020 Z. z. vyrubovať a tiež vzhľadom na nezaplatenie dane by tento úrok navýšil celkovú sumu pohľadávky“.

V podaných námietkach kontrolovaný subjekt ďalej uviedol, že vyčíslil úroky z omeškania spätne k 31.12. príslušného kalendárneho roka všetkým daňovým dlžníkom vrátane obdobia omeškania počas COVID-19, v súlade s daňovým poriadkom.

Na základe vyššie uvedených skutočností kontrolná skupina konštatuje, že z dôvodu nevyrubovania úroku z omeškania boli a sú znížené príjmy hlavného mesta vzhľadom na skutočnosť, že správca dane má povinnosť vyrubiť úrok z omeškania a nemá možnosť sa rozhodnúť a nekonať. Nekonaním dochádza k zániku práva vyrubiť úrok po uplynutí 5 rokov od konca roka, v ktorom bola povinnosť zaplatiť daň. Suma úrokov z omeškania za obdobie rokov 2020 a 2021 ako aj minulé obdobia mala byť zaúčtovaná aj v účtovníctve. Na základe vyššie uvedených skutočností je nutné konštatovať, že podľa § 8 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, účtovníctvo účtovnej jednotky nebolo úplné z dôvodu, že neboli zaúčtované všetky účtovné prípady do účtovného obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia.

Záverom uvádzame, že výber daní ovplyvnila nepriaznivá situácia COVID-19 v priebehu roku 2020 týkajúca sa odloženia daňových exekučných konaní. Za daňový nedoplatok sa nepovažovala dlžná suma dane, ktorej lehota splatnosti uplynula počas obdobia pandémie, a ktorú daňový subjekt zaplatí alebo odvedie do konca kalendárneho mesiaca po skončení pandémie, t. j. do 30.10.2020. Suma pohľadávok splatných k 31.12.2020 na základe vydaných rozhodnutí v tomto období bola 1 063 907,76 Eur a suma pohľadávok splatných k 31.12.2021 na základe vydaných rozhodnutí v tomto období bola 2 626 233,19 Eur. Z uvedeného vyplynulo, že v čase pandémie bola suma pohľadávok nižšia ako po období pandémie.

Podľa vyjadrenia Oddelenia miestnych daní poplatkov a licencií vymáhanie nedoplatkov v daňovom exekučnom konaní a pri zriadení záložného práva na zabezpečenie daňového nedoplatku bolo obmedzené a vymáhať sa začalo až 01.10.2022, prijatím zamestnanca. Kontrolná skupina pozitívne hodnotí, že sa postupne pristupuje k vykonávaniu exekučných konaní spôsobom prikázania pohľadávky z účtu v banke. Exekučné konanie v kontrolovanom období správca dane nevykonával pre nedostatočné personálne kapacity.

Podľa zistení kontrolnej skupiny bolo možné pripraviť spisy na vymáhanie v daňovom exekučnom konaní v časovom predstihu tak, aby v roku 2021 po skončení pandémie sa mohlo začať s prípravou na vymáhanie predmetných daňových nedoplatkov. Oneskoreným vymáhaním nedoplatkov na dani z nehnuteľnosti u právnických osôb hrozí riziko, že daň nie je uhradená včas. Následne môže prísť v ďalšom období k zániku tejto právnickej osoby, čím nastáva zánik resp. nevyožiteľnosť daného daňového nedoplatku.

3.3 Kontrolné zistenia

- a) nezverejňovanie zoznamu daňových dlžníkov podľa § 52 ods. 2 daňového poriadku,
- b) absencia interných predpisov (metodických usmernení) k používaniu jednotlivých inštitútov slúžiacich na vymáhanie dane z nehnuteľnosti,
- c) neaplikovanie § 156 daňového poriadku, t. j. vyčíslenie a následné vyrubenie úrokov z omeškania pri nedoplatkoch na dani z nehnuteľnosti,
- d) nezaúčtovanie účtovných prípadov, ktoré súvisia s príslušným účtovným obdobím vzhľadom na skutočnosť absencie účtovania úrokov z omeškania v príslušnom období (§ 8 ods. 3 zákona o účtovníctve),
- e) neposudzovanie konkrétnych prípadov a možného využitia inštitútu trestného práva podľa § 3 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok.

3.4 Odporúčania

1. Vypracovať internú smernicu pre jednotlivé inštitúty slúžiace pre vymáhanie pohľadávok právnických a fyzických osôb aj keď fyzické osoby neboli predmetom kontroly (výzvy na zaplatenie daňového nedoplatku, inštitút záložného práva, exekučné konanie).
2. Za predpokladu možného naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu a ich vyhodnotenia, dôkladne zvážiť použitie postupu smerom k orgánom činným v trestnom konaní – podanie trestného oznámenia o podozrení zo spáchania trestného činu v súčinnosti s právnym oddelením podľa organizačného poriadku Magistrátu hlavného mesta.
3. Vyčíslovať úroky z omeškania k 31.12. kalendárneho roka (k súvahovému dňu).
4. Pravidelne zverejňovať zoznam daňových dlžníkov k 31.12. predchádzajúceho roka.

3.5 Záver

Z výsledkov kontroly vyplynuli vyššie uvedené nedostatky v kontrolovanom období. Konštatujeme, že kontrolovaný subjekt bol s výsledkami kontroly a kontrolou zistenými nedostatkami oboznámený, aby v budúcnosti nedochádzalo k rovnakému a/alebo podobnému pochybeniu.

Kontrolovaný subjekt v lehote určenej oprávnenou osobou do 03.02.2023 podal písomné námietky k zisteným nedostatkom uvedeným v Návrhu správy, kde niektoré z nich boli akceptované, v zostávajúcich námietkach došlo k ich neakceptovaniu.

Súčasne kontrolovaný subjekt prijal opatrenia a predložil ich oprávnenej osobe v stanovenom termíne do 03.02.2023.

K lehote na splnenie prijatých opatrení kontrolovaný subjekt námietky nepodal.

Lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku je do **31.12.2023**.